

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobkyně: **JUDr. Milena Bódiová**
insolvenční správce dlužníka LANATEX, a. s., IČO: 25523139
sídlem Jurečkova 1860/4, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

za účasti: **EG.D, a. s.**
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2024, č. j. JMK 109865/2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci soud posuzoval otázku, zda není třeba dokládat souhlas vlastníka pozemku s umístěním stavby kabelového vedení vysokého napětí ve smyslu § 184a odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), neboť je pro tento účel stanoven účel vyvlastnění zákonem, je-li příslušný pozemek sepsán do majetkové podstaty dlužníka, na jehož majetek byl prohlášen konkurs.
2. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2022, č. j. KSBR 44 INS 3905/2022-A-16 byl zjištěn úpadek dlužníka LANATEX, a. s., IČO: 25523139 („dlužník“), a na jeho majetek byl prohlášen konkurs. Insolvenčním správcem dlužníka byla ustanovena žalobkyně. Pozemky parc. č. 1060/7 a 136/2 v k. ú. Alexovice byly následně sepsány do majetkové podstaty dlužníka.
3. Městský úřad Ivančice („stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 18. 4. 2024, č. j. S-MI 6562/2024-SÚ-Ho-8, na žádost osoby zúčastněné na řízení umístil stavbu „Kabelové vedení VN 22 kV (Alexovice, Plado, Fosan, 2xTS, kabel. smyčka VN – 1030075836)“ na pozemcích parc. č. 1060/7, 136/2, 136/18, 136/16 a 136/17 v k. ú. Alexovice. K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2024, č. j. JMK 109865/2024, změnil rozhodnutí městského úřadu pouze tak, že do výroku doplnil druhy jednotlivých pozemků, a jinak odvolání zamítl a rozhodnutí ve zbytku potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou. Namítla, že územní řízení bylo od počátku stíženo vadou, neboť žalobkyně ani dlužník nebyli stavebním úřadem vyrozuměni o zahájení řízení. Pokud by žalobkyně zahájení řízení náhodně nezjistila, proběhlo by územní řízení bez jejich vědomí. Žalobkyni tak nebylo umožněno využít veškerých procesních práv. Rozhodnutí žalovaného je rovněž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Při řešení otázky, zda je dán účel vyvlastnění zákonem nelze dle žalobkyně postupovat formalisticky a nelze zcela pominout otázku existence veřejného zájmu. To zvláště ve specifické situaci řešené v projednávané věci, kdy je zde již existující distribuční soustava a s vlastníkem pozemků je vedeno insolvenční řízení. Podle žalobkyně na předmětné stavbě není dán veřejný zájem – jde o připojení dvou subjektů FOSAN s. r. o. („FOSAN“) a PLADO s. r. o. („PLADO“) k distribuční soustavě pro jejich soukromé obchodní účely. V současné době je totiž v areálu dlužníka zřízena trafostanice vysokého napětí. FOSAN a PLADO přitom využívají vnitroareálové kabelové vedení vycházející z uvedené trafostanice. Mají tak odpovídajícím způsobem zajištěno zásobování elektrickou energií. Kromě toho mají možnost koupit v rámci insolvenčního řízení pozemky dotčené stavbou nebo přímo objekt trafostanice. Není proto nutné zřizovat dvě nová odběrová místa. Tuto konkrétní situaci správní orgány ve svých rozhodnutích pominuly. Nebyly naplněny podmínky aplikace § 184a odst. 3 stavebního zákona a nesprávně byl aplikován též § 25 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), a § 3 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění). Žalovaný tak vydal nezákonné rozhodnutí, jímž umístil stavbu na pozemcích ve vlastnictví dlužníka a sepsaných do majetkové podstaty bez souhlasu či smlouvy

s insolvenčním správcem. K tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 7 As 177/2023-29.

6. Podle žalobkyně je v dané věci zásadní též existence insolvenčního řízení, jehož smyslem je uspořádání vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem a co nejvyšší poměrné uspokojení věřitelů. Aplikace zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), je v dané věci zcela zásadní, neboť se jedná o speciální úpravu. Rozhodnutím žalovaného došlo k znehodnocení majetkové podstaty dlužníka, což má za následek nižší výtěžek z prodeje majetku a nižší uspokojení přihlášených věřitelů. Nejvyšší míra uspokojení zjištěných pohledávek je dle žalobkyně veřejným zájmem, který byl žalovaným rozhodnutím poškozen a namísto něj byl upřednostněn zájem dvou soukromých subjektů.
7. Žalobkyně navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě konstatoval, že po zjištění existence insolvenčního řízení bylo oznámení o zahájení stavebního řízení opakovaně doručováno. Účastníkům bylo umožněno využít veškerých procesních práv, což žalobkyně podáním námitek učinila. Žalovaný odmítl, že by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť se se všemi odvolacími námitkami vypořádal. Otázka existence veřejného zájmu nemá v územním řízení místo; stavební úřad ve smyslu § 184a odst. 3 stavebního zákona hodnotí pouze to, zda existuje zákonem daný účel vyvlastnění. Skutečnost, že FOSAN a PLADO využívají vnitroareálové kabelové vedení a měli možnost pozemky odkoupit, nemá na rozhodnutí správních orgánů žádný vliv. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 7 As 177/2023-29, na věc nedopadá, neboť se týká vyvlastňovacího řízení. Územní a insolvenční řízení jsou dle žalovaného postaveny na rozdílných principech a mají rozdílné cíle. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci

9. Žaloba není důvodná.
10. Pokud jde o tvrzenou vadu řízení, ze správního spisu je zřejmé, že stavební úřad nejprve doručoval oznámení o zahájení řízení přímo dlužníkovi. Na základě upozornění žalobkyně pak vydal nové oznámení o zahájení řízení, které znovu doručil všem účastníkům řízení včetně žalobkyně. Jelikož se územní řízení týká pozemků dlužníka, které jsou sepsány do majetkové podstaty, je k právnímu jednání ohledně nich oprávněn výlučně insolvenční správce [§ 228 písm. a) ve spojení s § 229 odst. 3 písm. c) insolvenčního zákona]. Stavební úřad se tak dopustil vady řízení, pokud oznámení o zahájení územního řízení doručil pouze dlužníkovi. Následně však tuto vadu napravil a zahájení územního řízení bylo žalobkyni řádně oznámeno. Tato vada tak nemohla mít žádný vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Tvrdí-li žalobkyně, že jí v důsledku postupu stavebního úřadu nebylo umožněno využít všech procesních práv, není soudu vůbec zřejmé, o jaká práva by mělo jít. Námitka není důvodná.
11. Soud nemá ani za to, že by rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z rozhodnutí je zřejmé, o čem bylo rozhodováno, podle jaké právní úpravy a jaké byly skutkové a právní úvahy žalovaného. Žalovaný se rovněž vypořádal se všemi

námitkami žalobkyně obsaženými v odvolání včetně námitky týkající se aplikace zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, na projednávanou věc. Žalobkyně v žalobě tuto námitku již výslovně nevznesla, soud nicméně pro úplnost konstatuje, že se závěry žalovaného v této souvislosti plně ztotožňuje. Ustanovení § 1 odst. 4 věta první zákona č. 416/2009 Sb. totiž vymezuje pojem *energetická infrastruktura*, avšak věta druhá vymezuje pojem *vybrané stavby energetické infrastruktury*. Do energetické infrastruktury bez větších pochybností spadá i posuzovaný záměr [srov. definice elektrizační a distribuční soustavy v § 2 odst. 2 písm. a) bod 1. a 4. energetického zákona]. Stavební úřad a žalovaný proto postupovali správně, pokud ve věci aplikovali též zákon č. 416/2009 Sb. Žalobkyně má pravdu, že projednávaný záměr není vybranou stavbou energetické infrastruktury. Tato okolnost se však projevuje pouze v tom, že se na věc nevztahuje speciální procesní úprava v § 2b, 2g a 2k zákona č. 416/2009 Sb.

12. Pokud jde o posouzení věci samé, pak je nejprve nezbytné vymezit, co je předmětem územního řízení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, „*územní rozhodnutí je výsledkem územního řízení, které správní orgán v souladu s dispoziční zásadou zahájí k žádosti o vydání územního rozhodnutí a v rozsahu této žádosti posuzuje soulad záměru s cíli a úkoly územního plánování. Předmětem územního řízení je tedy pouze záměr v podobě, jak jej určil žadatel; není zde prostor pro posouzení případných alternativ či variantních řešení, která žadatel nenavrl. Územní rozhodnutí tak stanoví, že umístění posuzované stavby ve schválené podobě je možné, nevylučuje však, že by bylo možno je povolit i v podobě jiné, třeba i z různých hledisek vhodnější*“ (rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 8. 10. 2020, čj. 6 As 171/2020-66). Podstatou řízení o umístění stavby je tedy zhodnotit, jestli je umístění stavby proveditelné a jestli tomu neodporuje nějaká překážka, a to s ohledem na její dokumentaci, všechna potřebná závazná stanoviska a další podklady.
13. Podle § 86 odst. 2 písm. a) stavebního zákona je k žádosti o vydání územního rozhodnutí třeba připojit souhlas k umístění stavebního záměru podle § 184a stavebního zákona. Podle § 184a odst. 1 věta první téhož zákona není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby. Podle odst. 3 téhož ustanovení však tento souhlas není třeba dokládat, pokud je pro požadovaný stavební záměr stanoven účel vyvlastnění zákonem. Jak k tomu poznamenal Nejvyšší správní soud, „*[ž]adatel o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby musí disponovat majetkoprávním titulem, popřípadě dokladem či smlouvou prokazujícími, že na příslušných pozemcích může stavět. To není potřeba, pokud lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit. O vyvlastnění však není rozhodováno v územním řízení, ale je o něm zahajováno samostatné vyvlastňovací řízení [srov. § 18 zákona o vyvlastnění]. Pro účely územního řízení [...] je tak pouze třeba posoudit předběžnou otázku, zda teoreticky lze pozemek, k němuž žadatel nemá majetkoprávní titul ani souhlas vlastníka, vyvlastnit. O takové předběžné otázce si přitom stavební úřad v územním řízení může v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu sám učinit úsudek, čímž ovšem není nikterak předjímán výsledek případného vyvlastňovacího řízení. [...] Zda je skutečně dán veřejný zájem na dosažení takového účelu a zda jsou naplněny ostatní v zákoně o vyvlastnění uvedené podmínky, ovšem není třeba v územním řízení zvláště zkoumat, neboť to není jeho předmětem. [...]*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2016, čj. 2 As 21/2016-83, body 33 a 35, podtržení doplněno krajským soudem).
14. Podle § 2 odst. 2 písm. a) energetického zákona se distribuční soustavou rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení

o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV provozovaný držitelem licence na distribuci elektřiny a sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu (podtržení doplněno soudem). Podle § 3 odst. 2 energetického zákona se mimo jiné distribuce elektřiny uskutečňuje ve veřejném zájmu. Stavby sloužící pro distribuci elektřiny a stavby s nimi související jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Pro zřízení a provozování distribuční soustavy lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě podle jiného právního předpisu. Podle § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona platí, že provozovatel distribuční soustavy má právo v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení. Podle § 25 odst. 4 energetického zákona je pak provozovatel distribuční soustavy povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti za jednorázovou náhradu; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.

15. Nejvyšší správní soud se vyvlastněním v případě zřízení a provozování zařízení distribuční soustavy opakovaně zabýval a dovodil, že veřejný zájem i vyvlastňovací důvod vyplývají přímo ze zákona (srov. např. rozsudek ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41, nebo ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75). V případě umístění zemního kabelu VN, který je součástí distribuční soustavy, lze tedy v krajním případě pozemek za tímto účelem vyvlastnit, resp. zřídit příslušné věcné břemeno za náhradu. Z toho potom vyplývá, že v případě umístění stavby distribuční soustavy není třeba přikládat souhlas vlastníka pozemku (resp. souhlas dle § 184a odst. 1 věta první stavebního zákona). Stavební úřad se přitom při posouzení této předběžné otázky nijak nezabývá tím, zda jsou v daném případě skutečně naplněny podmínky pro vyvlastnění (včetně převahy veřejného zájmu, možnosti alternativního řešení či jen nezbytného rozsahu vyvlastnění). To může být předmětem až případného vyvlastňovacího řízení. Mimo předmět územního řízení tak míří námitky žalobkyně týkající se veřejného a soukromého zájmu, zajištění zásobování z vnitroareálového kabelového vedení nebo možnosti odkoupit pozemek v insolvenčním řízení. V tomto ohledu je nepřipadný též odkaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 7 As 177/2023-29, neboť ten se týkal vyvlastňovacího řízení a nikoliv řízení územního. Námitky žalobkyně jsou proto nedůvodné.
16. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že některé pozemky, na nichž má být záměr realizován, jsou sepsány do majetkové podstaty dlužníka, na jehož majetek byl prohlášen konkurs. Územní řízení náleží mezi řízení, která se rozhodnutím o úpadku nepřerušují a která lze zahájit i v době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku (§ 140d insolvenčního zákona). Ani řešení úpadku prohlášením konkursu na majetek dlužníka nemá v tomto

ohledu žádné relevantní dopady (srov. § 244–276 insolvenčního zákona). Současně z těchto ani z jiných ustanovení insolvenčního zákona neplyne žádný příkaz stavebnímu úřadu, na jehož základě by měl existenci úpadku zohledňovat při posuzování předběžné otázky dle § 184a odst. 3 stavebního zákona.

17. Soud nepochybně povinnosti insolvenčního správce vyplývající z § 36 odst. 1 insolvenčního zákona ani principy správy majetkové podstaty dle § 230 odst. 1 insolvenčního zákona. Insolvenční správce nepochybně musí činit kroky k tomu, aby se hodnota majetkové podstaty zbytečně nesnižovala. Stejně tak soud nepopírá, že umístěním kabelu distribuční soustavy může dojít ke změně hodnoty pozemku (byť dle soudu nelze bez dalšího tvrdit, že tím dochází výhradně k jeho znehodnocení, a lze si představit i zhodnocení pozemku). Samotné rozhodnutí o umístění uvedeného záměru však tento účinek nemá. Tímto rozhodnutím stát „pouze“ povoluje záměr z pohledu jeho souladu především s veřejnoprávními předpisy a zájmy. K realizaci záměru však stavebník potřebuje soukromoprávní titul. Aby jej získal, musí se obrátit na vlastníka pozemku, resp. na žalobkyni, neboť té jako insolvenční správce náleží dispoziční oprávnění nakládat s majetkovou podstatou [§ 228 ve spojení s § 229 odst. 3 písm. a) a § 246 odst. 1 insolvenčního zákona]. Žalobkyně pak v rámci jednání se stavebníkem – provozovatelem distribuční soustavy bude hájit zájmy věřitelů tak, aby se realizací záměru hodnota majetkové podstaty zbytečně nesnížila, např. uhrazením relevantní náhrady za smluvní zřízení věcného břemene nebo i dohodou o jiném řešení dodávky elektrické energie subjektům PLADO a FOSAN. Jestliže nedojde k dohodě a provozovatel distribuční soustavy zahájí v této věci vyvlastňovací řízení, bude v něm opět žalobkyně hájit zájmy věřitelů. Výsledek vyvlastňovacího řízení pak může žalobkyně napadnout před příslušným soudem (§ 249 odst. 1 insolvenčního zákona). Teprve v rámci těchto jednání a řízení může žalobkyně relevantně uplatnit námitky, které učinila předmětem této žaloby, avšak které se v územním řízení neřeší.
18. Soud tedy shrnuje, že pro územní řízení je podstatné, zda je stavba v souladu s podmínkami § 90 stavebního zákona. V tomto ohledu však žalobkyně žádné námitky nevznesla. Její námitky týkající se existence veřejného zájmu a splnění podmínek pro vyvlastnění se zcela mívají s předmětem územního řízení. Pro posouzení otázky, zda je pro stavební záměr stanoven účel vyvlastnění zákonem ve smyslu § 184a odst. 3 stavebního zákona, pak není rozhodné, zda je pozemek, na němž má být stavební záměr realizován, sepsán do majetkové podstaty dlužníka, na jehož majetek byl prohlášen konkurs.

V. Závěr a náklady řízení

19. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.“.
20. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

21. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. listopadu 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu